

عنوان: شیوع کم خونی و ارتباط آن با مشخصات فردی اجتماعی زنان باردار مراجعه کننده به مراکز آموزشی درمانی تبریز، سال ۱۳۷۸

نام دانشجو: منیره رضایی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناس ارشد مامایی (آموزش مامایی)

اساتید راهنما: دکترعالیه قاسم زاده، سکینه محمد علیزاده چرندابی

استاد مشاور: مهندس حسین کوشاور

شماره پایان نامه: ۱۰۸

مقدمه: کم خونی شایعترین عارضه خونی در حاملگی بوده و باعث افزایش خطر بروز زایمان زودرس، کم وزنی موقع تولد نوزاد و مرگ و میر مادری می‌شود. کم خونی قدرت کاری افراد را کاهش داده و در نتیجه پیامدهای نامطلوب اجتماعی و اقتصادی به دنبال دارد. بر اساس آمارهای موجود حدود نیمی از زنان باردار در کشورهای در حال توسعه از این اختلال رنج می‌برند. فقر آهن عمده‌ترین علت کم خونیها را دربرمی‌گیرد. پیشگیری از کم خونی یا تشخیص به موقع آن می‌تواند از ضررهای جانی و مالی بسیاری جلوگیری نماید. لذا جهت شناسایی برخی عوامل مرتبط با کم خونی که یکسری از آنها شاید با راهنمایی و مشاوره به سادگی قابل تشخیص و پیشگیری باشند پژوهش حاضر برای بررسی شیوع کم خونی و ارتباط آن با مشخصات فردی و اجتماعی مادران باردار انجام گرفت.

روش کار: در این مطالعه توصیفی همبستگی ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه بود که با پرسش از مادران تکمیل شد. جامعه پژوهش شامل کلیه زنان باردار مراجعه کننده به بخشهای زایمان مراکز آموزشی - درمانی دانشگاه علوم پزشکی تبریز بودند که ۷۰۰ مادر باردار به روش نمونه گیری آسان یا در دسترس برای مطالعه انتخاب شدند.

یافته‌ها: ۱۱/۸٪ زنان باردار مورد مطالعه بر اساس شاخص هموگلوبین دچار کم خونی بودند که ۱۰/۶ درصد دارای کم خونی خفیف، ۰/۹ درصد دارای کم خونی متوسط و ۰/۳ درصد دارای کم خونی شدید بودند. بین شیوع کم خونی در مادران و سطح تحصیلات، محل سکونت، متوسط درآمد، شاخص توده بدنی، سن اولین قاعدگی، سن اولین حاملگی، تعداد حاملگی، نوع وسیله پیشگیری قبل از حاملگی اخیر، دریافت مراقبتهای دوران بارداری و مصرف مکملها در طی دوران بارداری ارتباط معنی‌داری آماری وجود داشت ($P < 0/05$) ولی بین شیوع کم خونی در مادران با سن، مدت شیر دهی به کودک قبلی و اصلی ترین منبع اطلاعاتی ارتباط معنی دار نبود.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصله نشان دهنده شیوع نسبتاً بالای کم خونی بوده و نشان داد که بیشترین شیوع کم خونی در مادرانی دیده می‌شود که از نظر اجتماعی و اقتصادی در سطوح پایین جامعه قرار می‌گیرند و یا به دلایل مختلف مراقبتهای بارداری را دریافت نکرده‌اند. لذا آموزش مادران با بهره گیری از روشهای مختلف و افزایش سطح آگاهی آنها در مورد مسائل بهداشتی و تغذیه- ای اعم از اصول تنظیم خانواده، استفاده بهینه از مواد غذایی و استفاده صحیح و بجا از مکملها در دوران بارداری یکی از راهکارهای مهم در برنامه پیشگیری و کنترل کم خونی می باشد.

واژه‌های کلیدی: کم خونی، مشخصات فردی اجتماعی، زنان باردار